

**კულტურის კვლევების სამაგისტრო პროგრამაზე მისაღები
სასპეციალიზაციო გამოცდა**

გამოცდის ფორმატი

სამაგისტრო პროგრამაზე მისაღები წერიტი სასპეციალიზაციო გამოცდა ჩატარდება კულტურის მეცნიერებების საფუძვლებში (ცნებები, მიმართულებები, სკოლები). ~ ბილეთი შედგება ოთხი ნაწილისგან და ფასდება 100 ქულიანი სისტემით: ტესტი ღია კითხვებით - 25 ქულა, ტესტი დახურული კითხვებით - 25 ქულა, ესე ქართული კულტურის ისტორიაში - 25 ქულა, ესე კულტურის თეორიაში - 25 ქულა.

საგამოცდო საკითხები:

1. ძირითადი ცნებები და ტერმინები კულტურის მეცნიერებებში:
 - კულტურისა და ცივილიზაციის ცნებათა დეფინიციის პრობლემა.
 - კულტურის/ცივილიზაციის ბირთვი-პერიფერიის ცნება; სასაზღვრო, განაპირა, მარგინალური კულტურის ცნებები.
 - სოციალიზაციისა და ინკულტურაციის ცნებები; კულტურული შოკი.
 - სუბკულტურისა და კონტრკულტურის ცნებები.
 - იდენტობა/იდენტიფიკაცია/თვითიდენტიფიკაცია.
 - კულტურათა კონტაქტის ძირითადი ტიპები: კონფრონტაცია, სიმბიოზი, სინთეზი; ეთნოცენტრული და ეთნორელატიური ტიპი.
 - კულტურული ცვლილება. ასიმილაციისა და აკულტურაციის ცნებები.
 - დასავლეთისა და აღმოსავლეთის ცნებათა ინტერპრეტაცია კულტურის მეცნიერებებში. მახასიათებელთა ოპოზიციური წყვილები.

2. ძირითადი სკოლები და კონცეფციები კულტურის მეცნიერებებში
 - კულტურული და სოციალური ანთროპოლოგიის სკოლა.
 - ლ. უაიტი – კულტუროლოგიის ფუძემდებელი.
 - ფ. ზოასის ისტორიული სკოლა.
 - კულტურული რელატივიზმის თეორია (მ. ჰერსკოვიცი).
 - “ანალების” სკოლა .
 - ლოკალურ ცივილიზაციათა თეორიები (ნ. დანილევსკი, ო. შპენგლერი, ა. ტოინბი, ს. ჰანთინგტონი) .
 - კულტურულ ზესისტემათა თეორია (პ. სოროკინი).
 - კარლ იასპერსი. “ისტორიის ღერძი”.
 - ფრენსის ფუკუიამა. “ისტორიის დასასრული”.

3. ქართული კულტურის ისტორია
 - ქართული კულტურის ძირითადი მახასიათებლების ფორმირება IV-XI საუკუნეებში (ლიტერატურა, ხუროთმოძღვრება, ხელოვნება, განათლებისა და კულტურის კერები, სამონასტრო მოძრაობა). ქართული კულტურა – აღმოსავლურ ქრისტიანული ცივილიზაციის განაპირა და სასაზღვრო კულტურა.
 - თვითიდენტიფიკაციის პრობლემა IV-XI საუკუნეებში – იოანე საბანისძე, გიორგი მერჩულე, ლეონტი მროველი. ქართული კულტურა – აღმოსავლურ ქრისტიანული ცივილიზაციის განაპირა და სასაზღვრო კულტურა .
 - ოქროს ხანის ქართული კულტურა: მიმართება ქრისტიანულ და აღმოსავლურ მუსლიმურ სამყაროებთან .

- ქართული კულტურა XI-XII საუკუნეებში: საქართველო, როგორც ჩამოყალიბებადი კავკასიური კულტურული ერთობის ბირთვი. ბიზანტიასთან კულტურული მეტოქეობის პრეტენზია.

ლიტერატურა:

1. ძირითადი ცნებები და ტერმინები კულტურის მეცნიერებებში. რიდერი. კულტურის ისტორიისა და თეორიის კათედრის ბიბლიოთეკა.
2. ძირითადი სკოლები და კონცეფციები კულტურის მეცნიერებებში. რიდერი. კულტურის ისტორიისა და თეორიის კათედრის ბიბლიოთეკა.
3. ქართული კულტურის ისტორია. რიდერი. კულტურის ისტორიისა და თეორიის კათედრის ბიბლიოთეკა.
4. ასათიანი გ. სათავეებთან (რამდენიმე ცდა ქართული ხასიათისა და ესთეტიკური ბუნების გასარკვევად). თბ., 1982. გვ. 7-20, 35-48, 53-57, 62-76, 134-147.
5. გიორგი მთაწმინდელი. ცხორება იოანესი და ეფთვიმესი // ძველი ქართული ლიტერატურის ძეგლები. თბ., 1978.
6. გიორგი მცირე. ცხორება და მოქალაქეობა გიორგი მთაწმინდელისა. // ძველი ქართული ლიტერატურის ძეგლები. თბ., 1978.
7. იოანე საბანისძე. წამება წმიდისა და ნეტარისა მოწამისა ქრისტეისისა ჰაზობისი. // ძველი ქართული ლიტერატურის ძეგლები. თბ., 1978.
8. კაპანელი კ. ქართული სული ესთეტიკურ სახეებში. თბ., 1996. გვ. 27-34, 60-68, 98-101, 108-123, 135, 323-331.
9. კულტუროლოგია. კულტურის ისტორია და თეორია. თბ., 2003.
10. ლორთქიფანიძე გ, ჩიქოვანი ნ. ქართული კულტურის ისტორია (უძველესი დროიდან XIX საუკუნემდე). თბ., 1997.
11. ფუკუიამა ფ. ისტორიის დასასრული და უკანასკნელი ადამიანი. თბ., 1998.
12. ფუკუიამა ფ. კულტურული ომები და სამოქალაქო საზოგადოება. “არილი”, 1998, № 8 (153), თბ., 2000.
13. ქართული მჭევრმეტყველება. ძეგლები და მასალები. თბ., 1958.
14. ჩიქოვანი ნ. საქართველოს კულტურული რაობა და ცივილიზაციური კუთვნილება ცივილიზაციათა თეორიის კონტექსტში (თეორიული და მეთოდოლოგიური ასპექტები). თბ., თსუ გამომც., 2005.
15. ჰანთინგტონი ს. ცივილიზაციათა შეჯახება? თბ., 1996.
16. ჰანთინგტონი ს. უნივერსალური ცივილიზაცია? მოდერნიზაცია და ვესტერნიზაცია. – ცივილიზაციური მიებანი. №2. თბ., 2004. გვ. 56-74.
17. H. L. Moore. Anthropological Theory at the Turn of the Century. // Anthropological Theory Today. Ed. by Henrietta L. Moore. 2000
18. C.F. Kottak, Cultural Anthropology. Eighth edition. 2000
19. A. Kuper. Culture. The Anthropologists' Account. Harvard University Press, 2000
20. R.M. Keesing, A.J. Strathern. Cultural Anthropology: a Contemporary Perspective.
21. Белик А.А. Культурология. Антропологические теории культуры. М., 1999
22. Ионин Л.Г. Социология культуры. М., 1998
23. კულტურის მეცნიერებათა ინსტიტუტის ვებ-გვერდი
<http://www.culturedialogue.com>

კონსულტაციისთვის შეგიძლიათ მიმართოთ პროგრამის ხელმძღვანელს პროფ. ნინო ჩიქოვანს.

ელ-ფოსტა: nn_chikovani@yahoo.com, icstbilisi@gmail.com